

การควบคุมภายในของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

นายกำจักษ์ เขมะสุนันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

แผนกวิชาบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

000109

INTERNAL CONTROL FOR A PETROLEUM CONCERN

MR. KAMCHAD KAEMASUNUN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต.

สมาน วนวิท.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
.....กรรมการ
.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย   อาจารย์กิติติ ชินะ เกตุ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอมูลวิทยานิพนธ์ การควบคุมภายในของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง
ชื่อ นายกำจักษ์ เขมะสุนันท์ แผนกวิชา บัญชี
ปีการศึกษา 2517

บทคัดย่อ

การควบคุมภายในเป็นสิ่งซึ่งถูกกล่าวถึงบ่อยครั้งที่สุดในการสอบบัญชี ไม่ว่าจะ
เป็นการสอบบัญชีทั่วไปซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อรับรองและแสดงความเห็นเกี่ยวกับงบ
การเงิน หรือเป็นการตรวจสอบเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แม้กระทั่งมาตรฐานการ
สอบบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไปยังได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ความว่า "ต้องมี
การศึกษาและประเมินผลการควบคุมภายในเพื่อเป็นแนวทางให้ทราบว่าจะอาศัยการ
ควบคุมภายในใดเพียงไร และเพื่อกำหนดควาวิธีการตรวจสอบต่าง ๆ ต้องทดสอบเป็น
ปริมาณเท่าไร" ดังนั้นจะเห็นได้ว่าก่อนที่ผู้สอบบัญชีจะทำการตรวจสอบสิ่งแรกที่ผู้สอบบัญชี
จะต้องศึกษาคือ ระบบการควบคุมภายในของบริษัทหรือกิจการนั้น ๆ ว่าดีพอหรือไม่ เพื่อ
ที่จะกำหนดขอบเขตของงานสอบบัญชีต่อไป เนื่องจากคำว่า "การควบคุมภายใน" เป็น
คำที่มีความหมายกว้างและมีนักบัญชีได้ให้ความหมายของคำนี้ไว้ต่าง ๆ กันออกไป ใน
ขณะเดียวกัน วิธีการที่จะศึกษาระบบงานที่วางไว้มีการควบคุมภายในดีหรือไม่ ก็มีอยู่
ด้วยกันหลายวิธีเช่น การสอบถาม การทำแบบสอบถาม (Questionnaire) การทำ Flow
Chart เป็นต้น นอกจากนี้ระบบงานที่ดีสำหรับกิจการแห่งหนึ่งอาจจะไม่เหมาะสมสำหรับ
กิจการอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน เช่น ปริมาณของงาน ค่า
ใช้จ่ายที่เกิดขึ้น จำนวนพนักงานปฏิบัติงานนั้น ๆ ดังนั้นระบบงานซึ่งมีการควบคุมภายใน
ที่ดีและเหมาะสมสำหรับธุรกิจแต่ละประเภทจึงแตกต่างกันออกไป ผู้เขียนได้ประสบ
ปัญหาในระยะแรกของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาและประเมินผลระบบการควบคุม
ภายในของกิจการแห่งใดแห่งหนึ่ง ในขณะเดียวกันผู้เขียนมีความปรารถนาที่จะสรุปหลัก
เกณฑ์ของระบบงานที่มีการควบคุมภายในที่ดีไว้ ทั้งนี้เพื่อจะสามารถนำหลักเกณฑ์นั้น
นำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วแต่กรณี ฉะนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเขียนขึ้น
ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยผู้เขียนได้ใช้วิธีการศึกษาจากตำราต่าง ๆ และศึกษาจาก
ระบบการควบคุมภายในของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศไทยเป็นหลัก

Thesis Title Internal Control for a Petroleum Concern
Name Mr. Kamchad Kaemasunan
Academic Year 1974

ABSTRACT

No matter on what kind of general auditing is, to examine and show the auditor's opinion of the Financial Statement, or to specify any particular subject, Internal Control always has the part. Its procedure is being given in the General Auditing Standard as "There must be a proper study and evaluating of the client's internal auditing program and the system of internal control in order to determine the extent of the tests to which auditing procedures are to be restricted". That is to say, first, before the auditor can go any further in auditing, he must have a proper study and evaluating of internal control. This will help him confine the scope of that audit. "Internal Control" has a broad meaning, different accountants express differently. In the meantime, there are several procedures in studying the system of internal control such as, Inquiring, Questionnaire, Flow Charting, etc. One good system may serve well in one's business but not in the other. It depends on many factors for example:- quality of work, expenses incurred, and number of workers required. Therefore, the efficient and suitable internal control system is varied in each type business. By the author, he himself has struggled with the problems of studying and evaluating the internal control of a particular concern and he also want to summarize all its tools of sound accounting principles. The principles will be used as the procedures to mingle with any process. This thesis is being written on this purpose by collecting their materials from both text books and the internal control system of a petroleum concern in Thailand as a guide line.

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1. ตารางแสดงผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง	18
2. ตารางแสดงแผนผังการจัดสายงานของกิจการ	44
3. ตารางแสดงแผนผังการจัดสายงานแผนกบัญชี	47
4. ตารางแสดงการแจกจ่ายใบเสร็จรับเงิน	56
5. ตารางแสดงวิธีการจ่ายเงิน	59
6. ตารางแสดงการแจกจ่ายใบส่งสินค้า	66
7. ตารางแสดงวิธีการบัญชีลูกหนี้	69
8. ตารางแสดงวิธีการจัดซื้อ	78

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1. ภาพแสดงวิธีการตรวจหาค่า API	...	...	...	...	30
2. ภาพแสดงวิธีการจัดตั้งน้ำมัน	...	...	...	...	34